

Kunnskapsdepartementet
Høringsportalen

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo
Telefon 21 02 34 00
Besøksadresse Tullins gate 2
Kontingentkonto 8101 51 77837
Bankkonto annet 8101 28 96883
post@forskerforbundet.no
www.forskerforbundet.no
Foretaksnr 971 422 505

Deres ref:

Vår ref: 194227/1

Vår dato: 19.06.2019

Høring: Eventuell justering av publiseringsindikatoren i lys av Plan S

Forskerforbundet viser til forslag om endringer i publiseringsindikatoren som Kunnskapsdepartementet har sendt på høring. Vi oversender med dette forbundets kommentarer og innspill til høringen.

Forskerforbundet deler oppfatningen til Nasjonalt publiseringsutvalg som anbefaler at vi fortsetter med dagens indikator uendret. Det nasjonale systemet for registrering og belønning av publikasjoner (NPI) er etter vår mening en suksess. Et slikt system vil selvfølgelig aldri kunne bli helt «riktig», men det gir en viktig impuls til at norske forskere sikter mot publiseringskanaler med ordentlig kvalitetskontroll og stor internasjonal synlighet. Gjennom årene har det også vært utført et viktig arbeid for å sørge for at nomineringene til nivå 2 er rimelige. Uansett hva man måtte mene om detaljene i systemet er det viktig at alt dette gode arbeidet som er lagt ned, ikke blir lagt øde.

Det gjøres et stort arbeid med å opprettholde og kvalitetssikre dagens kanallister i Norge som også skal sikre at alle fag har relevante kanaler. At mange av disse kanalene ikke er åpne gjenspeiler den faktiske situasjonen med hvor langt man er kommet mot åpen tilgang. Man løser ikke dette problemet ved å endre finansieringssystemet i Norge, det blir ikke flere relevante kanaler for norske forskere å publisere åpent i av den grunn. Å endre eller fjerne publiseringsindikatoren er derfor feil virkemiddel for å oppnå målsettingen om åpen tilgang.

Tidsskriftforhandlingene mellom UNIT og ulike vitenskapelige forlag har resultert i les-og-skriv avtaler, hvor norske artikler publiseres åpent i dagens eksisterende tidsskriftverdenen. Vi er imot å belønne en spesifikk kanal for åpen publisering – nemlig publisering i tidsskrifter som kun finansieres ved forfatterbetaling. En fullstendig registrering av andre former for akseptert åpenhet kan tenkes å bli komplisert. I tillegg vil norsk forskning om noen få år stå overfor krav om åpen publisering av all offentlig finansiert forskning. Det virker dermed unødvendig å innføre en pengebelønning for noe som snart er pålagt.

Det finnes hundrevis av tidsskrifter som har mange kjennetegn på røvertidsskrifter (spamming av tilbud om publisering, redaksjonelle verv osv.; svært kort behandlingstid av artikler; redaksjoner fra lite anerkjente universiteter) – som samtidig er godkjent på nivå 1 i NPI-systemet. Skal man få til en overgang til åpen publisering, er det nødvendig at de åpne kanalene blir sett som å ha samme kvalitet som dagens lukkede tidsskrifter. Finansielle insentiver for å publisere i svært dårlige åpne tidsskrifter kan bare bidra til å undergrave tiltroen til bruken av forfatterbetaling i akademisk publisering.

Dersom finansieringssystemet og publiseringsindikatoren skal endres må det skje som følge av en gjennomtenkt plan med sikte på å oppnå bedre kvalitet, og som forankres i forskningssektoren i form av høringer og innspill.

Avslutningsvis vil vi kommentere den svært korte tidsfristen denne høringen gjennomføres med. Utredningsinstruksen påpeker at høringsfrister normalt skal være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker. Endringsforslaget berører finansieringsordningen til en rekke virksomheter og er et etablert element i dagens publiseringsordning. Det er derfor svært uheldig at man legger seg på så kort høringsfrist i en så viktig sak.

Med vennlig hilsen
Forskerforbundet

Guro Elisabeth Lind
Leder

Hilde Gunn Avløyp
Generalsekretær